

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 13 maja 2016 roku

ZSS.422.26.2016.GR

**Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**

Skuszone Pani Minister,

mając na względzie rodziny wychowujące więcej niż jedno dziecko, w ocenie Rzecznika Praw Dziecka zasadnym jest rozważenie możliwości podjęcia prac legislacyjnych zmierzających do zróżnicowania określonego w art. 188 Kodeksu pracy wymiaru zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia przysługującego pracownikowi wychowującemu dzieci w wieku do lat 14.

Sprawa ta była już przedmiotem moich wcześniejszych wystąpień kierowanych do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 28 lipca 2011 r. (ZSS/500/2011/AB) i z 29 kwietnia 2013 r. (ZSS/500/22/30/MW), Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania z 30 lipca 2013 r. (ZSS/500/22/30/MW) oraz Rzecznika Praw Obywatelskich z 30 września 2013 r. (ZSS/500/29/2013/MW).

W odpowiedzi ówczesny Minister Pracy i Polityki Społecznej wyraził pogląd, iż sprawę przedmiotowego uprawnienia należy rozpatrywać na tle szeregu innych przepisów Kodeksu pracy określających różne uprawnienia pracownicze związane z rodzicielstwem, których wymiar i forma zależą od charakteru i funkcji jakie mają one spełniać. Dodatkowo dwa dni płatnego zwolnienia z pracy na sprawowanie opieki nad dziećmi stanowią jedynie uzupełnienie szerokiego katalogu uprawnień wynikających z rodzicielstwa.

W ocenie resortu różnorodność rozwiązań prawnych gwarantowanych już obowiązującymi przepisami prawa pracy, pracownikom pełniącym funkcje rodzicielskie

26 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

powoduje, iż nie jest niezbędnym różnicowanie wymiaru zwolnienia od pracy określonego w art. 188 Kodeksu pracy, w zależności od liczby dzieci w wieku do lat 14 wychowywanych przez pracownika.

Z uwagi na rozbieżność stanowisk zajętych przez Rzecznika Praw Dziecka i Ministra Pracy i Polityki Społecznej, 30 września 2013 r. wystąpiłem do Rzecznika Praw Obywatelskich z wnioskiem o zaskarżenie art. 188 Kodeksu pracy do Trybunału Konstytucyjnego jako niezgodnego z ustawą zasadniczą. Rzecznik Praw Obywatelskich uznał, iż w sprawie brak jest wystarczających przesłanek uzasadniających podjęcie decyzji o wniesieniu do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o stwierdzenie niezgodności art. 188 Kodeksu pracy z Konstytucją RP.

W obecnym stanie prawnym przepis art. 188 Kodeksu pracy (Dz.U. z 2014 r., poz. 1502), stanowi, iż *pracownikowi wychowującemu przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat przysługuje w ciągu roku kalendarzowego zwolnienie od pracy w wymiarze 16 godzin albo 2 dni, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.*

Sprawując urząd Rzecznika Praw Dziecka często spotykam się z opiniami rodziców posiadających liczniejsze potomstwo, postulującymi zróżnicowanie niniejszego uprawnienia i uzależnienia jego wymiaru od liczby wychowujących się w rodzinie dzieci w wieku do lat 14.

Wychowywanie dzieci wiąże się z koniecznością załatwiania szeregu spraw z nimi związanych, wynikających ze sprawowania władzy rodzicielskiej nad dziećmi, które wymagają udziału rodziców. Istotnym faktem jest również liczba posiadanych dzieci, która wpływa na ilość spraw wymagających obecności rodziców w czasie pracy urzędów, placówek oświatowych, placówek służby zdrowia i innych instytucji, pokrywających się z godzinami ich pracy zawodowej.

Intencją ustawodawcy było aby to uprawnienie ułatwiało i umożliwiało pracującym rodzicom należyte wypełnianie ich obowiązków rodzicielskich, również wtedy gdy kolidują one krótkotrwale z ich obowiązkami pracowniczymi. Tymczasem z docierających do mnie sygnałów od rodziców wychowujących więcej niż jedno dziecko wynika, że wymiar niniejszego uprawnienia jest niewystarczający, co wynika wprost z faktu wielodzietności rodzin i ilości spraw związanych dziećmi, których wykonanie bezwzględnie wymaga obecności rodziców.

Wyrażając pogląd, iż propozycja Rzecznika Praw Dziecka jest zgodna z polityką Państwa zmierzającą do promocji rodzicielstwa, powołując się na art. 10a oraz art. 11 ustawy

z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2086),
zwracam się o analizę powyższego zagadnienia i podjęcie działań legislacyjnych mających
na celu zwiększenie wymiaru uprawnienia rodziców wychowujących więcej niż jedno
dziecko w wieku do lat 14.

z wyrazami szacunku
Marek Piłsudski